

OP DE VINGERS GEKEKEN

INTERVIEW MET JOHAN PUT

TEXST HANS BOCK FOTOGRAFIE GUSTAV KIBURG

Je hebt je koffers van de transportband gepakt en wilt na de vermoeiende vlucht snel naar je hotel. Dan word je door de douane apart genomen. Men vertrouwt het niet. Je bagage is onderschept omdat men denkt dat je beschermde insecten het land probeert binnen te smokkelen. Je probeert uit te leggen dat het kunstvliegen zijn die je zelf gemaakt hebt op een haak met behulp van haartjes, veertjes en wat ander materiaal. Men neemt geen genoegen met je verklaring. Die haak kan er later ingeprikt zijn en iedereen kan zien dat het om echte insecten gaat. Je creaties worden in beslag genomen, in formaldehyde bewaard en voor nader onderzoek opgestuurd. Welkom in de wereld van het realistische binden!

is de lol er snel vanaf”, is zijn nuchtere commentaar. Toen hij zo’n 15 jaar geleden op een bindavond van vliegvisvereniging Apeldoorn Nathan Drohm realistische vliegen zag binden, was hij meteen verkocht. Omdat het in die tijd niet eenvoudig was om informatie over realistisch binden te vinden, struinde Johan het internet af en bezocht de weinige forums over deze vorm van vliegbinden. Geregeld mailde

hij mensen rechtstreeks zijn vragen, waarbij hij altijd tekst en uitleg terug ontving.

OPLOSSINGEN ZOEKEN

Toch is het belangrijk om zelf creatief en innovatief te zijn. Zo vormt Paul Whillock de pootjes van zijn steenvliegen met epoxy. De nadelen daarvan zijn dat het altijd een bolletje wil worden, dat het lang duurt voordat het droog is en dat je daarbij moet ronddraaien om uitzakken te voorkomen. Johan heeft ontdekt dat je de pootjes veel mooier, sneller en beter kunt maken met UV wader repair en een UV-lamp om het materiaal te drogen. Wader repair laat zich probleemloos met een naald uitsmeren, hoeft niet gedraaid te worden en is onder de lamp binnen een paar seconden droog. Hierdoor is het ook mogelijk om hele dunne laagjes op elkaar aan te brengen, waardoor een zeer natuurgetrouwe vorm gemaakt kan worden. Toch blijft het voor Johan ook nog vaak uitzoeken. Een bepaald onderdeel van een vlieg kan soms zo lastig zijn dat hij er niet uit komt en de vlieg half afgemaakt de wachtkamer in gaat. Op forums wordt dan hulp gezocht. De aangedragen oplossingen worden door Johan geprobeerd. “Uiteindelijk kom je er altijd wel uit”, lacht Johan.

EEN ECHTE PERFECTIONIST

Johan was erg vereerd toen Paul Whillock hem op de British Fly Fair complimenteerde met zijn creaties. “Paul is een grootheid. Mensen betalen probleemloos vijftienghonderd pond voor een van zijn vliegen”.

Johan brengt regelmatig hele dagen achter zijn vise door. “Natuurlijk moet er ook gewerkt worden, maar in ieder geval bind ik meer dan 20 uur per week”, klinkt het bijna verontschuldigend. Johan is een echte perfectionist. “Als het niet goed is, maak ik het los, al moet het tien keer opnieuw”. Zeer belangrijk voor hem is ook dat de verhoudingen kloppen. Als een onderdeel uiteindelijk een millimeter verkeerd zit, kan hij daar enorm van balen.

CREATIVITEIT

Op mijn vraag wat nu de echte uitdaging voor hem is, antwoordt Johan: “In plaats van 20 vliegen in 1 uur, bind ik liever 1 klein kunstwerkje in 20 uur”. Volgens Johan zijn er voor het realistisch binden geen bijzondere materialen nodig. Alleen de HJP Nymph Tool van Henrik Juhl Petersen is een vereiste. “Het is echt een superhandig tooltje om dekschildjes te maken”. Verder is de eerder besproken creativiteit van belang. Zo gebruikt Johan in zijn creaties soms kunstnagels, haren uit handvegers en kwasten en snijdt hij strips uit latex tuinhandschoenen. Om een vlieg af te lakken gebruikt hij Decorfin van Talens. Dat is een glansvernis op waterbasis. Bindlak stinkt, net als nagellak, en heeft invloed op de kleur van het materiaal. Na een zestal eerdere visen heeft Johan in de C&F Reference de ideale vise gevonden. “Het trapeziumachtige verstelmecanisme van de kop, de roteermogelijkheden en de diverse tools maken het echt een wereldvise”, vertelt Johan enthousiast. Volgens Johan kent Nederland een aantal realistische binders van hoog niveau. Zo noemt hij Paul van den Driesche, André Kiezebrink en Martin Stout, en heeft hij zelf veel geleerd van Jan Muisers die altijd bereid was om antwoord te geven en te helpen.

DAAF

Dé bindclub van Nederland is voor Johan ongetwijfeld Daaf. Met binders als Jan Reiniers, Theo Bakelaar, Bas Verschoor, John Peeters, Herman Broers, Kees Pootjes, Hans Weilenmann, Rudy van Duijnhoven en Harry Schoel is dit een gezelschap met zeer veel individuele kwaliteit.

INSTRUCTIE REALISTISCHE STEENVLIEGNIMF

Speciaal voor De Nederlandse Vliegvisser heeft Johan zijn realistische imitatie van een steenvlieg nimf stap voor stap aan mij uitgelegd en door Gustav Kiburg laten fotograferen. Johan beëindigt ons interview met de woorden "Ik weet zeker dat iedereen aan de hand van deze instructie mijn steenvlieg nimf kan binden. Ik kan ook niet goed binden. Oefening baart kunst".

- 1 Neem een haak #6. Een Mustad of zo. Ik doe niet zo aan merken en codes. Buig de haak twee maal: eerst voor het kopje iets naar beneden, daarna voor het lijfje naar links.
- 2 Bind aan elke kant van de haak 2 stukjes looddraad van 0,025 mm in. Het buitenste stukje moet aan de voorkant 4 mm korter zijn dan het binnenste stukje en aan de achterkant 1 mm. Dit looddraad dient alleen ter verbreding van het lijfje. Het gewicht is niet van belang.
- 3 Bind tegen de zijkant 2 staartsprietten in. De sprietten zijn afkomstig uit een synthetische kwast. Let er op dat je de sprietten niet geheel achteraan inbindt, maar ongeveer 5 mm van het einde. De sprietten steken later namelijk van opzij uit het achterlichaam.
- 4 Het achterlijfje maak je van nymph skin, van het merk Virtual Nymph. Knip een punt aan de nymph skin en zet die achteraan, aan de zijkant in. Door de eerste 6 cm van de onderkant van de nymph skin geel te kleuren, krijg je later een mooie diepe kleur. Gebruik voor dit kleuren een stift van Promarker, kleur mustard.
- 5 Breng je binddraad naar voren en wikkel het achterlijfje. Duw na 1 slag de staartsprietten naar achter, zodat ze tussen het latex lijfje uitkomen. Als je op ongeveer 3/4 bent, trek je bij het wikkelen harder aan de nymph skin om zo het voorste gedeelte dunner te maken.
- 6 Als je bij het haakoog bent, zet je de latex met 1 slag binddraad vast. Trek hierna de latex bovenop naar achteren en zet dit stuk ongeveer 1,5 cm. achter het haakoog vast. Je bindt de nymph skin niet vooraan af, om daar geen verdikking te krijgen.
- 7 Breng met je nagel de staart in model. Eerst schuif je er aan de

buitenkant langs, waardoor de spriet naar buiten gaat wijzen.

- 8 Daarna herhaal je dit aan de binnenkant van de spriet, waarbij je ongeveer 6 mm vanuit het lijfje gerekend, begint. Omdat het materiaal van kunststof is, hoef je niet bang te zijn dat de spriet zal breken. Je kunt dit net zo vaak doen totdat je staarten de juiste vorm hebben.
- 9 Je gaat nu de vlieg kleuren. Gebruik hiervoor een stift van het merk Prismacolor, kleur walnoot. Kleur het hele lijfje, inclusief de staartsprietten. Het beste kun je de vlieg hiervoor uit de vise halen.
- 10 Hierna breng je met de Prismacolor, kleur cocoa bean de accenten aan. Dit zijn een streep over het midden van het lijfje, puntjes aan de zijkant en het eerste deel van de staartsprietten. Lak hierna het lijfje met decor fin van Talens. Dit is een glansvernis op waterbasis. Gebruik hiervoor een klein penseeltje. Deze vernis droogt kraakhelder op.
- 11 Nu ga je de dekschildjes maken. Hiervoor gebruik je van de HJP Nymph Tool de Stonefly Standard. Kleur eerst het metaal van de tool met de in stap 9 genoemde stift in de kleur walnoot. Zoals je ziet, kun je op de tool uit drie verschillende maten kiezen. Schat zelf de maat in die je het beste vindt passen.
- 12 Smeer het gekleurde deel met behulp van een naald gelijkmatig in met softbody van het merk Angler's Choice. Houd hierbij de tool goed waterpas. Maak 2 oogjes, door nylon visdraad tot een bolletje te smelten. Leg de oogjes in de natte softbody en breng ze met een naald op hun plaats. De kleur van de oogjes maakt niet uit, omdat je ze later toch zwart maakt. Laat het geheel minstens 9 uur drogen.
- 13 Na het drogen is de kleur vanaf het metaal in de softbody getrokken. Haal met een pincet het opgedroogde softbody dekschildje van de tool. Op foto 13 is één kant van de tool afgebeeld. In werkelijkheid maak je tegelijkertijd op dezelfde manier aan de andere kant van de tool nog een tweede dekschildje. Dit is het rechter schildje op de foto. Om een mooie volle kleur te krijgen, kun je aan

- ▶ de achterkant van het dekschildje een laagje tipp-ex aanbrengen. Als de tipp-ex droog is, kleur je het walnoot. Mocht je over stap 11 tot en met 14 vragen hebben, bezoek dan de website www.hjpnymphtool.dk voor meer informatie.
- 14 Bind het grootste dekschildje in. Doe dit helemaal vooraan bij het haakoog, met de oogjes naar beneden. Bind ook twee voelsprietten in. Deze haal je uit een wegwerpkwast met zwart varkenshaar.
 - 15 De pootjes van de steenvlieg maak je uit de lange haren van een zachte bezem. De pootjes bind je tegen de onderkant van het lijfje. Zet op de pootjes stippen, op de plaats waar je ze later gaat buigen. Op de achterste pootjes zet je de stippen 9 mm vanuit het hart van het lijfje. Op de middelste pootjes zet je de stippen op 8 mm en op de voorste pootjes op 7 mm. Je hoeft je bij het inbinden van de pootjes niet al te druk over het binddraad te maken.
 - 16 Aan de bovenkant komen namelijk de dekschildjes en aan de onderkant komen struisvogelfibers. Uiteraard probeer je altijd zo dun mogelijk te werken.
 - 17 Bind voordat we de pootjes gaan buigen eerst weer even af, zodat het draad niet in de weg hangt. Het buigen van de pootjes kun je doen door een naald met een aansteker heet te maken en deze tegen het pootje aan te houden. Ook kun je het door Oliver Edwards ontwikkelde smeltapparaatje gebruiken.
 - 18 Na het buigen (elk pootje 2 keer) knip je de pootjes tot op de gewenste lengte af.
 - 19 Omdat de pootjes in het echt niet overal dezelfde dikte hebben, ga je ze nu in model brengen. Hiervoor gebruik je UV Wader Repair, een UV lampje en een naald.
 - 20 Breng pootje voor pootje in model en bedenk dat je beter veel hele dunne laagjes aan kunt brengen, dan minder dikkere lagen.
 - 21 De pootjes moeten een mooie tapse vorm krijgen, waarbij je na elke laag de lamp gebruikt om het UV Wader Repair te laten drogen.
 - 22 Na drie laagjes is bij Johan het eerste pootje klaar.
 - 23 Uiteindelijk moet het eindresultaat er ongeveer zo uitzien.
 - 24 Kleur de pootjes met de kleur cocoabeen en lak ze af met de bij stap 10 genoemde glansvernis.
 - 25 Zet je binddraad weer op, voor de middelste pootjes en bind het achterste (kleinste) dekschildje in.
 - 26 Breng je binddraad achter de middelste pootjes en bind het dekschildje daar nog eens vast.
 - 27 Aan de onderkant ziet het er nu zo uit.
 - 28 Bind ter hoogte van de middelste pootjes aan de onderkant een grijze struisvogelfiber in. Ga eerst met je vingers langs de fiber zodat de haartjes haaks op de schacht staan. De fibers imiteren de ademhalingsorganen van de steenvliegnimf.
 - 29 Ga met je binddraad naar voren en zet het bovenste dekschildje achter de oogjes vast.
 - 30 Draai nu met de struisfiber om alle drie de paren pootjes heen. Na ongeveer 3 slagen per pootjespaar, schuif je naar voren op. Net achter de voorste pootjes bind je de struisfiber af en knip je het overtollige deel weg.
 - 31 Druk nu het voorste schildje plat en bind dit achter de voorste pootjes af. Vanwege de voelsprietten en de voorste pootjes kun je dit het beste handmatig doen, door een paar halve steken te leggen.
 - 32 Gebruik een naald of een borsteltje om de binddraad aan de onderkant te camoufleren.
 - 33 Kleur de binddraad aan de bovenkant met cocoabeen. Maak de oogjes zwart. Breng met je nagels de voelsprietten in model. Gebruik de glansvernis om de dekschildjes en de binddraad af te laken.
 - 34 Geniet van je zelfgemaakte kunststukje. ▶

